

LIFE07 ENV/GR/οLIVE-CLIMA

“Introduction of new οLIVE crop management practices focused on CLIMAtE change mitigation and adaptation”

**Παραδοτέο Δράσης C1-RodaxAgro
Εκθέσεις Εσωτερικής Επιθεώρησης για τις τρεις Ομάδες Παραγωγών
για το δεύτερο έτος εφαρμογής**

Περίοδος αναφοράς από 01.03.2014 έως 28.02.2015

Ημερομηνία αναφοράς

30.05.15

Στοιχεία Έργου

Περιοχή έργου:	Χώρα Μεσσηνίας, Πεζά Ηρακλείου και Μεραμβέλλο Λασισθίου
Ημερομηνία Έναρξης έργου:	01.10.2012
Ημερομηνία Λήξης έργου:	30.09.2017
Προϋπολογισμός:	
Χρηματοδότηση Ευρωπαϊκής Επιτροπής:	
(%) συνολικού κόστους:	50
(%) επιλέξιμου κόστους:	50

Στοιχεία Συντονιστή Δικαιούχου

Επωνυμία Δικαιούχου:	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ Α.Ε.
Πρόσωπο Επικοινωνίας:	κος Σωκράτης Φάμελλος
Ταχυδρομική Διεύθυνση:	1 ^ο χλμ. Θέρμης-Τριαδίου (Gold Center, Κτίριο 9) GR-57001, Τ.Θ. 60497, Θέρμη
Τηλέφωνο:	+30-2310-463930
Fax:	+30-2310-486203
E-mail:	environment@anatoliki.gr
Project Website:	www.oliveclima.eu

Περιεχόμενα

1.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΔΙΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ:	4
2.	ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ Β ΕΤΟΣ	5
2.1	Επιτόπιες επιθεωρήσεις στην ΟΠ ΝΗΛΕΑΣ:.....	5
2.2	Επιτόπιες επιθεωρήσεις στις ΟΠ ΠΕΖΩΝ & ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ	6
2.2.1	Στην ομάδα παραγωγών των Πεζών	6
2.2.2	Στην ομάδα παραγωγών του Μεραμβέλλου:	7
3.	Ετήσια επισκόπηση της βελτίωσης και της ποιότητας των στοιχείων των τριών Ομάδων Παραγωγών:.....	8
4.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	9

ΕΚΘΕΣΗ # 2/2014-2015

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ στα πλαίσια του προγράμματος oLIVE CLIMA
για τις τρεις ομάδες παραγωγών: ΟΠ ΝΗΛΕΑΣ, ΕΑΣ ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ, ΕΑΣ ΠΕΖΩΝ**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ: 1) ΝΗΛΕΑΣ 2) ΕΑΣ ΠΕΖΩΝ & 3) ΕΑΣ ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: 1) ΧΩΡΑ ΤΡΙΦΥΛΛΙΑΣ, 2) ΚΑΛΛΟΝΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ & 3) ΝΕΑΠΟΛΗ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

e-mails:

Spiros R <spirosreppas@gmail.com>; ΝΗΛΕΑΣ ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

ΟΛΟΚΛΗΡ/ΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ <opnileas@yahoo.gr>;

Korep Peza Union <korep@pezaunion.gr>; Chrysoula Manolaraki

<cmanolaraki@pezaunion.gr>;

Katerina Angelaki <aik_angel@hotmail.com>; stella easm <stellamalli@yahoo.gr>;

ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΟΙ / ΠΕΔΙΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

η Εσωτερική επιθεώρηση του 2014-2015 που αφορά το πρόγραμμα oLIVECLIMA, πραγματοποιήθηκε σε δυο σκέλη, σύμφωνα με την διαδικασία. Ρ 5.5 της ΡοδαξΑγρο:

- 1) Επιθεώρηση εξ αποστάσεως με συνεχή επικοινωνία με τους επιβλέποντες γεωπόνους, και με έλεγχο καταγραφών, συνεχώς καθόλη τη διάρκεια του χρόνου και
- 2) Περιοδική επιτόπια επιθεώρηση των καταγραφών των καλλιεργητικών δραστηριοτήτων και της μεταφοράς των πληροφοριών στο βασικό EMS που πραγματοποιείται στα γραφεία των Ομάδων Παραγωγών καθώς και στους ελαιώνες και τα άλλα σημεία ενδιαφέροντος π.χ. στις λίμνες εξάτμισης, στα ελαιουργεία, στους κομποστοσωρούς κλπ.

Επιθεωρούμενοι επιβλέποντες γεωπόνοι:

Έφη Ζωντανού και Σπύρος Ρέππας: ΝΗΛΕΑΣ,

Λιουδάκης Ελευθέριος: ΕΑΣ ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ και

Μπορμπουδάκης Δημήτρης: ΕΑΣ ΠΕΖΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ 1 : ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ για επιτόπιο έλεγχο στα αγροτεμάχια και τα γραφεία των ομάδων ΕΑΣ ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ, ΟΠ ΝΗΛΕΑ και ΕΑΣ ΠΕΖΩΝ)

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ 2: ΛΗΤΩ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ, με συνεχή επιθεώρηση εξ αποστάσεως, και με μερικές επιτόπιες επισκέψεις.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ: η επιθεώρηση με γραπτή επικοινωνία και αποστολή σχετικής τεκμηρίωσης γίνεται συνεχώς καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και για τις τρεις ομάδες.

Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν ανά ομάδα παραγωγών ως εξής:

- 1) ΟΠ ΝΗΛΕΑΣ: Η επιτόπιες επιθεωρήσεις των εφαρμογών και των αντίστοιχων καταγραφών πραγματοποιήθηκαν σε διάφορες φάσεις του έργου τον Μάιο, Ιούλιο και Δεκέμβριο του 2014-
- 2) ΕΑΣ ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ & ΕΑΣ ΠΕΖΩΝ η επιτόπιες επιθεωρήσεις στα αγροτεμάχια και τα γραφεία των ομάδων πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο, Αύγουστο και Δεκέμβριο του 2014.

1. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΔΙΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ:

Το σύστημα παρακολουθείται και ελέγχεται σε συνεχή βάση με γραπτή επικοινωνία μεταξύ των επιβλεπόντων και της επιθεωρήτριας Λητώς Χριστοδουλοπούλου, ανάλογα με τις ανάγκες. Οι επιβλέποντες συμπληρώνουν και τοποθετούν σε φάκελο κοινής πρόσβασης με την επιθεωρήτρια μηνιαίως:

α) τα συμπληρωμένα αρχεία με τις ενέργειες των παραγωγών (EMS) ανά δραστηριότητα και
β) τα συμπληρωμένα το αρχείο ClimaRecords όπου συνοψίζονται οι δράσεις που -
υλοποιούνται στα πιλοτικά αγροτεμάχια και στα αγροτεμάχια εφαρμογής
γ) τη μηνιαία αναφορά (MONTHLY REPORT)-με τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν κάθε μήνα

Η επιθεωρήτρια ως εκ τούτου έχει συνεχή πρόσβαση στις αποδελτιωμένες από τους γεωπόνους ενέργειες των παραγωγών και στις δράσεις που υλοποιούνται οπότε η διαδικασία ελέγχου του β' επιπέδου είναι συνεχής.

Οι μηνιαίες αναφορές, τα συμπληρωμένα αρχεία EMS καθώς και τα συμπληρωμένα αρχεία clima records ελέγχονται συστηματικά σε μηνιαία βάση από την επιθεωρήτρια.

Γενικά, η πληρότητα και η ακρίβεια των μηνιαίων εκθέσεων και λοιπών αρχείων (α,β,γ) – μετά τον πρώτο καιρό και την εξοικείωση των γεωπόνων- βελτιώνονται συνεχώς, με λίγες μόνο ανάγκες διευκρινήσεων ή διορθώσεων.

Όλο το υλικό που συγκεντρώνεται ελέγχεται ως προς την πληρότητά του, την ορθότητα της θέσης εισαγωγής των τιμών, την πιθανή αναντιστοιχία μεταξύ τιμών διαφορετικών πεδίων, τις τυχόν αποκλίνουσες τιμές, τις πολύ διαφοροποιημένες τιμές σε σχέση προς προηγούμενες καταγραφές, τις ημερομηνίες κλπ. Τα εντοπιζόμενα ευρήματα τίθενται υπόψιν των γεωπόνων και συζητούνται μέχρι να επιβεβαιωθεί η ακρίβεια της καταγραφής και να ερμηνευτούν οι τυχόν αποκλίσεις. Τα εντοπιζόμενα λάθη διορθώνονται ως εκ τούτου επίσης συνεχώς.

2. ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ Β ΕΤΟΣ

2.1 Επιτόπιες επιθεωρήσεις στην ΟΠ ΝΗΛΕΑΣ:

Στις **08.05.2014** πραγματοποιήθηκε η πρώτη επιτόπια εσωτερική επιθεώρηση για το β' έτος παρεμβάσεων η οποία συμπληρώθηκε με μια δεύτερη επιτόπια στις **29.07.2014** και μία τρίτη στις **03.12.2014** (περίοδος συγκομιδής).

Η πρώτη από τις επισκέψεις αυτές συνδυάστηκε με παρακολούθηση της πορείας των εποχιακών παρεμβάσεων και μετρήσεων. Οι επιτόπιες αυτές αφορούσαν την ακρίβεια και την πληρότητα των πρωτογενών καταγραφών στις αντίστοιχες φόρμες δηλαδή: φόρμα καταγραφής φυτοπροστασίας, λίπανσης, συγκομιδής, κατεργασίας εδάφους, χημικής ζιζανιοκτονίας) που συμπληρώνονται κάθε φορά που πραγματοποιείται κάποια καλλιεργητική εργασία από τον παραγωγό με δειγματοληπτικό έλεγχο της ορθής αποδελτίωσης των πρωτογενών καταγραφών (χειρόγραφα) καθώς και η ορθότητα και η πληρότητα της μεταφοράς των στοιχείων αυτών στο EMS σε δείγμα 4 παραγωγών και για 6 από τα αγροτεμάχιά τους συνολικά.

Επιπλέον υλοποιήθηκε επιτόπια επίσκεψη στο αγροτεμάχιο **08.03** (στο οποίο παρατηρείται εξαιρετική επιτυχία του φυτρώματος των σπόρων επί ακαλλιέργητου εδάφους, αντίθετα προς το αγροτεμάχιο **08.01**, στο οποίο το φύτευμα απέτυχε παρά το ότι γίνεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο από τον ίδιο παραγωγό (Γ. Κόκκινος) και παρά το ότι κατά τόπους έχει άφθονη αυτοφυά βλάστηση (φωτογρ. 1).

Στα αγροτεμάχια **180.08** και **180.04** του παραγωγού Ιωάννη Μένεγου επαληθεύτηκε μόνο η καταστροφή της βλάστησης (αυτοφυούς και σπαρμένης) και η διατήρηση της ακαλλιέργειας. Δεν είχε γίνει θρυμματισμός, ούτε διασπορά κομπόστας. Ο παραγωγός δίνει τα στοιχεία των καταγραφών του τηλεφωνικά, λόγω μικροπροβλημάτων με τη διοίκηση του ΝΗΛΕΑ. Θεωρείται όμως πλήρως αξιόπιστος.

Φωτ 1. Αυτοφυής βιομάζα. ΝΗΛΕΑΣ #08.01 08.05.14

Αντίθετα, οι παραγωγοί Κ. Στυλιανόπουλος και Δημ. Νικολακόπουλος (αγροτεμάχια **30.04** και **41.03**) είναι μεν συνεπείς στο να καταγράφουν στις φόρμες καθυστερούν όμως την παράδοσή τους στον γεωπόνο. Δεν έχει πάντως εντοπιστεί κανένα ζήτημα αξιοπιστίας τους ή πληρότητας των πληροφοριών που καταγράφουν.

Στην ίδια επίσκεψη ελέγχθηκε η διαδικασία δειγματοληψίας της χλωρίδας που έγινε αυτήν την περίοδο (φωτογρ. 2).

Φωτ 2. Δειγματοληψία ζιζανίων ΝΗΛΕΑΣ 08.05.14

Στις **29.07.2014** έγινε νέος επιτόπιος έλεγχος στην ομάδα παραγωγών ΝΗΛΕΑΣ για επαλήθευση της ορθής καταγραφής των καλλιεργητικών εργασιών και την εκτέλεσης των

προγραμματισμένων παρεμβάσεων. Ελέγχθηκαν οι καταγραφές για τους ελαιώνες **08.03, 17.04, 58.01, 59.01 & 27.04**, των παραγωγών Γ. Κόκκινου, Π. Δημητρακόπουλου Π. Μαθιόπουλου, Ζ. Κοντοβασιλάκου και Στ. Καλογερόπουλου, αντίστοιχα. Για τους δύο πρώτους και εν μέρει για τον τρίτο εντοπίστηκαν καθυστερήσεις στην προσκόμιση

Φωτογρ. 3 Καταστροφέας με αλυσίδα ΝΗΛΕΑΣ 29.07.14

των συμπληρωμένων εντύπων, ενώ οι δύο τελευταίοι ήταν συνεπέστεροι. Επίσης, έγινε αυτοψία στα αγροτεμάχια **12.01** και **73.02**. Στο πρώτο (παραγωγός Τζαν. Φράγκος), βρέθηκαν τα ίχνη θρυμματισμού κλαδιών, αλλά και ίχνη καταστροφής των ζιζανίων με καταστροφέα με αλυσίδες (φωτογρ. 3) που είχαν προηγηθεί τον Ιούνιο, ενώ ήταν ελάχιστα τα ίχνη της σποράς του χειμώνα, η οποία είχε τελικά μικρή-μέτρια επιτυχία.

Στην ίδια επίσκεψη ελέγχθηκε η διαδικασία δειγματοληψίας κλαδιών θερινού κλαδέματος (Φωτογρ. 4).

Τέλος, στις **03.12.2014** έγινε ακόμα ένας επιτόπιος έλεγχος στην Ομάδα Παραγωγών ΝΗΛΕΑΣ για την επαλήθευση κλαδέματος με αυτοψία, αλλά το αποτέλεσμα ήταν φτωχό λόγω καταιγίδας.

Φωτογρ. 4 Δειγματοληψία κλαδιών ΝΗΛΕΑΣ 29.07.14

Το συμπέρασμα από τον συνδυασμό των ελέγχων στον ΝΗΛΕΑ είναι ότι παρά τις δυσκολίες που προέρχονται από τον μεγάλο όγκο εργασίας για τον γεωπόνο, τόσο αυτός όσο και οι παραγωγοί, ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στις απαιτήσεις του έργου. Εκτός από τη μικρή καθυστέρηση στην προσκόμιση των συμπληρωμένων καταγραφών, μερικοί παραγωγοί έχουν ήδη αρχίσει να βρίσκουν χρήσιμες κάποιες από τις παρεμβάσεις, όπως την σπορά, την ακαλλιέργεια, την κομποστοποίηση, ακόμα και τον θρυμματισμό των κλαδιών, και τις επεκτείνουν και στους ελαιώνες τους που δεν συμμετέχουν στο oLIVE CLIMA.

2.2 Επιτόπιες επιθεωρήσεις στις ΟΠ ΠΕΖΩΝ & ΜΕΡΑΜΒΕΛΛΟΥ

Έγιναν δύο επισκέψεις για έλεγχο με αυτοψία στις δύο ομάδες παραγωγών της Κρήτης, και συγκεκριμένα στις **13.06.2014** και εν συνεχεία, την περίοδο μεταξύ **26** και **31.08.2014**.

2.2.1 Στην ομάδα παραγωγών των Πεζών

Στην ομάδα παραγωγών των Πεζών, στο έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στις **13.06.2014** με την ευκαιρία του ελέγχου του έργου από την ASTRALE, επαληθεύτηκε ο θρυμματισμός και η ακαλλιέργεια στα αγροτεμάχια **123.01, 505.04, 507.08** και **507.09** των παραγωγών Ελ. Καμηλάκη, Ε. Μπελιμπασάκη και Κ. Σφακιανάκη (τα δύο τελευταία αγροτεμάχια). Επίσης

ελέγχθηκε και η πορεία του κομποστοσωρού στο ελαιουργείο του Αλαγνίου. Οριακά, ήταν δυνατή και η επαλήθευση της σποράς, με μεγαλύτερη δυσκολία στα δύο τελευταία αγροτεμάχια, όπου το φύτευμα ήταν μέτριο προς κακό λόγω της ποιότητας του εδάφους, που είναι πολύ πετρώδες και αβαθές.

Στις δε **29.08.2014** επαληθεύτηκε η ακαλλιέργεια και η διασπορά του θρυμματισμένου ξύλου στα αγροτεμάχια **502.18** (δεν είχε γίνει θρυμματισμός), **504.04**, **505.04**, **510.02** και **510.04** των παραγωγών Ε. Βουρεξάκη, Χρ. Δρεττάκη, Ε. Μπελιμπασάκη και Ιω. Ψιλλάκη (τα δύο τελευταία αγροτεμάχια). Για τα αγροτεμάχια αυτά ελέγχθηκαν και οι καταγραφές στο CLIMA RECORDS και στο EMS και βρέθηκαν εν τάξει. Διαπιστώθηκαν όμως ελλείψεις λόγω καθυστερήσεων στην προσκόμιση καταγραφών για τους παραγωγούς Ε. Σπανουδάκη και Π. Φασουλά. Τέλος, διαπιστώθηκε από τη συνέντευξη με τον γεωπόνο ότι θρυμματισμός δεν έγινε ούτε στα αγροτεμάχια **503.01** και **503.02** του παραγωγού Α. Γιαμαλή.

Το συμπέρασμα από τον συνδυασμό των ελέγχων στα Πεζά είναι ότι η πορεία του έργου ελέγχεται πολύ ικανοποιητικά, παρά τις καθυστερήσεις στη συμπλήρωση των εντύπων από μερικούς παραγωγούς. Έχει διατεθεί επαρκές προσωπικό, ακόμα και για κάλυψη των αναγκών μετακίνησης του γεωπόνου προς τους ελαιώνες. Η καθυστέρηση λόγω καιρικών συνθηκών τον χειμώνα έχει μεν πλήξει περισσότερο τα Πεζά από ότι τις άλλες ομάδες, αλλά χωρίς να απειλείται το έργο.

2.2.2 Στην ομάδα παραγωγών του Μεραμβέλλου:

Στην ομάδα παραγωγών του Μεραμβέλλου, στον έλεγχο της **13.06.2014**, που έγινε με την ευκαιρία του ελέγχου του έργου από την ASTRALE,, διαπιστώθηκαν τα εξής: Επαληθεύτηκε στον ελαιώνα **240.01** (Ελ. Συσκάκη) το κλάδεμα σύμφωνα με το πρωτόκολλο, που είχε γίνει περί τον Μάρτιο του 2014, καθώς και η διασπορά της κομπόστας που είχε γίνει λίγες ημέρες πριν (04.06.2014). Τα ίδια επαληθεύτηκαν και για τους ελαιώνες **234.04** και **234.06** του παραγωγού Εμμ. Τζώρτζη. Δεν έχει βγεί φωτογραφικό υλικό.

Σε επίσκεψη σε τρεις περιοχές του Μεραμβέλλου στις **28/03/2014** επαληθεύτηκαν τα εξής (χωρίς φωτογραφικό υλικό): Στο αγροτεμάχιο **233.03** (Α. Κοσμαδάκη) είχε προηγηθεί κλάδεμα (περί τον Μάρτιο-Απρίλιο) και θρυμματισμός λίγες ημέρες νωρίτερα, ενώ δεν βρέθηκαν ίχνη μηχανικής καλλιέργειας.

Τα ίδια παρατηρήθηκαν και στα αγροτεμάχια **206.09** και **206.10** (του παραγωγού Ι. Ευαγγελινάκη), **206.12** (Ελ. Παρασκευοπούλου) **234.08** (Εμμ. Τζώρτζης) και τέλος, στο **136.02** (Θ. Φαϊτάκης) και στο **238.05** (Αρ. Μαρκάκη).

Στο γραφείο ελέγχθηκαν οι φάκελοι των παρακάτω παραγωγών:

- Εμμ. Τζώρτζης, με διαχειρίστρια την Ουρ. Τζώρτζη στα αγροτεμάχια 234,04,234,06,234,08.234,11,234,14 και 234,15 με εύρημα την καθυστέρηση στην προσκόμιση των εντύπων καταγραφής της λίπανσης (χωρίς πρόβλημα ως προς το έδαφος και το κλάδεμα).
- Ανάλογη καθυστέρηση, πάλι για την λίπανση εντοπίστηκε και για τον παραγωγό Εμμ. Φαϊτάκη.

- Ιω. Ευαγγελινάκης, για τα αγροτεμάχια 206,09,206,10,206,12,206,02 και 206,08, όπου όχι μόνο δεν αντιμετωπίστηκε πρόβλημα με τις καταγραφές, αλλά αυτές αποστέλλονται άμεσα σε ηλεκτρονική μορφή στο γεωπόνο.
- Η ίδια συνέπεια (χωρίς ηλεκτρονική παράδοση) αφορά και στην παραγωγό Άννα Κοσμαδάκη (Διαχειριστής Γ. Νεραντζάκης).

Το συμπέρασμα από τον συνδυασμό των ελέγχων στο **Μεραμβέλλο** είναι ότι ελέγχεται πολύ ικανοποιητικά η πορεία του έργου, παρά τις καθυστερήσεις στη συμπλήρωση των εντύπων από μερικούς παραγωγούς. Αντίθετα, παρατηρείται κάποια – μη κρίσιμη μέχρι στιγμής – διολίσθηση στους χρόνους των παρεμβάσεων, λόγω υπερβολικού φόρτου εργασίας της διοίκησης που έχει την ευθύνη οργάνωσης του έργου.

3. Ετήσια επισκόπηση της βελτίωσης και της ποιότητας των στοιχείων των τριών Ομάδων Παραγωγών:

Εισαγωγή:

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των καταγραφών χρησιμοποιούνται τα παρακάτω έγγραφα και αρχεία:

Ορισμοί:

- **Έντυπα καταγραφών** (ειδικές φόρμες που έχει αναπτύξει η ΡοδαξΑγρο και τα οποία προσαρμόζονται/εμπλουτίζονται για τις ανάγκες του oLIVECLIMA) πχ έντυπο καταγραφής ψεκασμών, κλαδέματος κλπ): συμπληρώνονται από τους παραγωγούς ή/και τους τα υπεργολάβους κάθε φορά που υλοποιείται κάποια δραστηριότητα και παρέμβαση ανά αγροτεμάχιο.
- **EMS:** το κεντρικό έγγραφο-αρχείο όπου καταχωρούνται από τους γεωπόνους α) τα πάγια στοιχεία ανά αγροτεμάχιο (πχ στρέμματα, δέντρα, ποικιλία κλπ) καθώς και β) οι δραστηριότητες που υλοποιούνται ετησίως ανά αγροτεμάχιο (λίπανση, κλάδεμα, κατεργασία εδάφους κλπ), περιλαμβανομένων και των καταγραφών που αφορούν ειδικά το oLIVECLIMA. Τα στοιχεία μεταφέρονται στο EMS από τα έντυπα καταγραφών, μετά από έλεγχο πρώτου βαθμού που κάνουν οι γεωπόνοι.
- **CLIMA RECORDS:** έγγραφο που δημιουργήθηκε ειδικά για το oLIVECLIMA, όπου καταγράφονται οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται ανά αγροτεμάχιο από τους παραγωγούς και τους υπεργολάβους στα πλαίσια του έργου.
- **EMS-CLIMA RECEIVER:** Αρχείο στο οποίο γίνεται η επεξεργασία των πληροφοριών που έχουν συγκεντρωθεί στα EMS & CLIMA RECORDS, των μετρήσεων που εκτελούν οι γεωπόνοι και οι υπεργολάβοι καθώς και άλλων εξωγενών πληροφοριών, με σκοπό την παραγωγή εκθέσεων που αξιοποιούνται κατά την επικοινωνία γεωπόνου – παραγωγού, κατά την ανάλυση κύκλου ζωής κλπ.

Η διαδικασία περιληπτικά σε 3 βήματα:

- Καταγραφή των δραστηριοτήτων και των παρεμβάσεων από τους παραγωγούς ή / και τους υπεργολάβους στα έντυπα καταγραφών.
- Συνεχής έλεγχος των καταγραφών από τους γεωπόνους και μεταφορά των στοιχείων στα αρχεία EMS & CLIMA RECORDS (νέο αρχείο που προστέθηκε στα πλαίσια του προγράμματος)
- Έλεγχος των αρχείων EMS & CLIMA RECORDS από τη ΡόδαξΑγρο σε μηνιαία τουλάχιστον βάση

Αναλυτικά Σημεία ελέγχου ανά Ομάδα παραγωγών στην πρωτογενή καταγραφή των στοιχείων των παρεμβάσεων και των μετρήσεων από υπεργολάβους, παραγωγούς και επιβλέποντες γεωπόνους και αποτελέσματα αυτών:

Στην ΟΠ Νηλέας:

Στην Ομάδα Παραγωγών Νηλέας, φαίνεται να τηρείται με σχετική επάρκεια το πρωτογενές αρχείο μετρήσεων και παρεμβάσεων. Μικρές ελλείψεις εντοπίστηκαν ελλείψεις κατά τον δειγματοληπτικό επιτόπιο έλεγχο, ως φαίνεται παρακάτω:

Σπορά Β έτους: κατά τον δειγματοληπτικό έλεγχο, δεν βρέθηκε συμπληρωμένη χειρόγραφη φόρμα για τα αγροτεμάχια 40,04 και 58,01

Κλάδεμα Χειμερινό Β έτους ελλείψεις στις καταγραφές στα αγροτεμάχια 200,01 και 41,03

Διασπορά κομπόστας Β έτος συμπληρωμένα έντυπα καταγραφής μόνον σε 7/20 αγροτεμάχια.

Στην ΕΑΣ Μεραμβέλλου:

Στην ΕΑΣ Μεραμβέλλου, προέκυψε ότι τηρείται με επάρκεια τόσο το πρωτογενές αρχείο καταγραφών μετρήσεων όσο και το πρωτογενές αρχείο καταγραφών παρεμβάσεων. Κατά τον δειγματοληπτικό έλεγχο δεν εντοπίστηκαν ελλείψεις.

ΕΑΣ Πεζών:

Στην ΕΑΣ Πεζών το πρωτογενές αρχείο καταγραφών των μετρήσεων από τους επιβλέποντες τηρείται ικανοποιητικά. Δεν ισχύει όμως το ίδιο για τις παρεμβάσεις.

Σημαντικές ελλείψεις παρατηρούνται όσον αφορά το αρχείο καταγραφών των Παρεμβάσεων από τους υπεργολάβους στα σχετικά έντυπα καταγραφής. Για παράδειγμα το πρωτογενές αρχείο για την καταγραφή του θρυμματισμού και της διασποράς κασίγαρου από τους υπεργολάβους έχει παντελώς απολεσθεί.

Συμπεράσματα της ετήσιας επισκόπησης των στοιχείων καταγραφής παρεμβάσεων και μετρήσεων των τριών Ομάδων:

ΟΠ Νηλέας: Συμπερασματικά, το πρωτογενές αρχείο των μετρήσεων στην ΟΠ Νηλέας τηρείται ικανοποιητικά, ενώ παρατηρούνται μικρές ελλείψεις όσον αφορά την τήρηση του αρχείου των καταγραφών για τις παρεμβάσεις από τους υπεργολάβους.

ΕΑΣ Μεραμβέλλου: το πρωτογενές αρχείο καταγραφών των μετρήσεων και των παρεμβάσεων τηρείται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό. Δεν εντοπίστηκαν ελλείψεις.

ΕΑΣ Πεζών: το πρωτογενές αρχείο καταγραφών των μετρήσεων τηρείται ικανοποιητικά ενώ το αρχείο χειρόγραφων καταγραφών των παρεμβάσεων παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις.

4. ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Η εξυπηρέτηση των αναγκών για την απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης ως προς το πρόγραμμα oLIVE CLIMA είναι ικανοποιητική. Συγκεκριμένα:

Οι μηνιαίες αναφορές αποστέλλονται κανονικά. Τα στοιχεία των καταγραφών αποδελτιώνονται από τον επιβλέποντα στο EMS και ενημερώνεται το αρχείο Clima Records.

- Όσον αφορά την συγκέντρωση των στοιχείων για τις εφαρμοζόμενες δραστηριότητες (λίπανση, φυτοπροστασία κλπ) Τα μόνο σημείο που εντοπίζεται ως κάπως προβληματικό αλλά όχι ακόμα κρίσιμο είναι η

καθυστέρηση στην συμπλήρωση – προσκόμιση των εντύπων καταγραφής στους γεωπόνους, και στις τρεις περιοχές, με οξύτερο το πρόβλημα στην Πελοπόννησο. Διαπιστώνεται όμως ότι αυτό δεν οφείλεται σε δόλο ή σε προσπάθεια συγκάλυψης ενεργειών από τους παραγωγούς, αλλά μόνο στο ότι δεν είναι ορατή στους τελευταίους (παρά την εκπαίδευση) η ανταποδοτικότητα των καταγραφών. Η ακεραιότητα των δεδομένων στηρίζεται πλέον περισσότερο στην καλή σχέση και την εμπιστοσύνη που έχει αναπτυχθεί μεταξύ παραγωγών και γεωπόνων / οργανώσεων, παρά στις τυπικές διαδικασίες. Αυτό θεωρείται από την ΡόδαξΑγρο ως σοβαρό μειονέκτημα και αναζητούνται τρόποι για την μακροπρόθεσμη επίλυσή του.

- Όσον αφορά την τήρηση του αρχείου πρωτογενών καταγραφών των παρεμβάσεων και των μετρήσεων, εντοπίστηκαν μικρές (Νηλέας) και σοβαρές ελλείψεις ειδικά όσον αφορά το πρωτογενές αρχείο καταγραφών των Παρεμβάσεων όπως αυτό αρχικά συμπληρώνεται από τους υπεργολάβους (Πεζά).

Συνοπτικά εκδόθηκαν οι παρακάτω Μη Συμμορφώσεις και Παρατηρήσεις ανά Ομάδα Παραγωγών.

ΕΑΣ Πεζών:

- Μια κρίσιμη Μη Συμμόρφωση όσον αφορά την μη επιμελή συμπλήρωση του αρχείου των πρωτογενών καταγραφών των παρεμβάσεων από τους υπεργολάβους.

ΟΠ Νηλέας:

- Μια Απλή Μη συμμόρφωση όσον αφορά την καθυστέρηση στην συμπλήρωση – προσκόμιση των εντύπων καταγραφής των δραστηριοτήτων (λίπανση, φυτοπροστασία κλπ) στους γεωπόνους από τους παραγωγούς.
- Μια Παρατήρηση όσον αφορά την τήρηση του αρχείου καταγραφών των παρεμβάσεων από τους υπεργολάβους.

ΕΑΣ Μεραμβέλλου: καμία μη συμμόρφωση ή παρατήρηση.

Υπογραφές επιθεωρητών:

1) Γιώργος Μιχαλόπουλος,
εσωτερικός επιθεωρητής

2) Λητώ Χριστοδουλοπούλου
(συνεχής επιθεώρηση εξ' αποστάσεως)